

РЕШЕНИЕ

№ 3770

гр. София, 22.11.2010 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 4 състав, в публично заседание на 25.10.2010 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Весела Павлова

при участието на секретаря Петя Кръстева, като разгледа дело номер **6518** по описа за **2010** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Образувано е по жалба на Е. Л. Л. срещу решение № 317 от 10.08.2010 г. на директора на Столично управление „Социално осигуряване”, с което е потвърдено разпореждане № */2/09.07.2010 г. на ръководител „ПО” в частта, в която е постановено възстановяване на основание чл. 114, А. 1 от КСО във връзка с чл. 14, А. 1 от НПОС на надвзетата сума от добавка по чл. 84 от КСО и лихвите върху сумата.

В жалбата се излагат подробни доводи за допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила и нарушение на материалния закон, които обуславят незаконосъобразност на оспорените административни актове. Жалбоподателят и процесуалният му представител адв. А поддържат, че нормата на чл. 14, А. 1 от ПОС не е приложима в случая, тъй като за пенсионерите, техните наследници и законни представители е налице задължение за уведомяване на органите по пенсионно осигуряване в едномесечен срок за узнаването или настъпването на вясно обстоятелство, което води до спиране, прекратяване или изменяне на пенсията, но това задължение не се отнася до изплащане на добавките към пенсии. Допълват, че не е налице недобросъвестно получаване на суми по осигурителни плащания по смисъла на чл. 114, А. 1 от КСО. Иска се отмяната на решение № 317 от 10.08.2010 г. на главния директор на СУ „, в обжалваната му част и се претендират направените по делото разноски.

Ответната страна – ръководителят на Столично управление „Социално осигуряване”,

чрез процесуалния си представител юрк. С поддържа, че жалбата е неоснователна, а обжалваният административен акт е законосъобразен.

Административен съд С. град, като обсъди доводите на страните и събраните по делото писмени доказателства по реда на чл. 235, А. 2 и чл. 236, А. 2 от ГПК във връзка с чл. 144 от АПК, приема за установена следната фактическа обстановка:

С молба –декларация с вх. № 6529 от 17.06.1999 г. по описа на СУ „. Е. Л. Л. е поискал отпускането на добавка по чл. 50 а от Закона за пенсиите (ЗП отм.) от личната пенсия за изслужено време и старост на починалата му съпруга. В молбата лицето декларира, че няма сключен друг граждански брак и представя удостоверение за наследници. В самата декларация изрично е записано, че при сключване на друг граждански брак лицето се задължава своевременно да уведоми СУ „., както и че същото се счита уведомено, че в противен случай е длъжен да върне неправилно получената сума с лихвата, определена за държавните вземания.

С разпореждане № * от 30.08.1999 г. на Е. Л. Л. е отпусната добавка по чл. 50 а от ЗП (отм.) в размер на 20 % от личната пенсия за изслужено време и старост на починалата му съпруга, считано от 01.07.1999 г.

От събраните доказателства е видно, че жалбоподателят е получавал добавка към пенсията на починалата си съпруга от отпускането ѝ с разпореждане № * от 30.08.1999 г. до месец май 2010 г. включително.

Въз основа на получен сигнал от Ц Г, живуща в гр. С., ж.к. „Л” бл. 334 е извършена проверка относно обстоятелството дали лицето Е. Л. Л. е сключил друг граждански брак след смъртта на съпругата му Мара М Л. Оспорващият е представил удостоверение за сключен граждански брак, от което се установява, че същият е сключил граждански брак с Х С М на 11.03.2000 г.

С разпореждане № * от 25.06.2010 г. на ръководител „ПО” е прекратено от 11.03.2000 г. добавката от личната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 84 от КСО на Е. Л. Л. и на основание чл. 114, А. 1 от КСО надвзетата сума от добавка по чл. 84 от КСО е разпоредено да се възстанови от лицето заедно със законната лихва.

С разпореждане № */2 от 09.07.2010 г. на ръководител „ПО” е разпоредено да се възстанови неправилно изплатена сума за добавка от пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 84 от КСО от Е. Л. Л. в размер на 15 571,72 лева, от които главница за периода от 11.03.2000 г. – 31.05.2010 г. в размер на 8 246,20 лева и лихва в размер на 7325,52 лева, начислени към 09.07.2010 г.

Разпореждането е връчено на адресата с писмо с обратна разписка н 19.07.2010 г., като срещу разпореждането е подадена жалба с вх. № 11007041 от 21.07.2010 г. от Е. Л. Л..

С решение № 317 от 10.08.2010 г. на главния директор на СУ „. е оставена без уважение жалбата на Е. Л. Л. срещу разпореждане № */2 от 09.07.2010 г. в частта, в която на основание чл. 114, А. 1 от КСО във връзка с чл. 14, А. 1 и А. 2 от НПОС е разпоредено да се възстанови надвзетата сума от добавка по чл. 84 от КСО и е отменено разпореждане № */2 от 09.07.2010 г. относно изтекъл петгодишен давностен срок на задължението за периода от 11.03.2000 г. до 31.12.2004 г., като преписката е върната на органа по чл. 98, А. 2 от КСО за определяне на нов размер на задължението от надвзета добавка по чл. 84 от КСО.

При така установената фактическа обстановка Административен съд С. град, IV състав направи следните правни изводи:

Видно от данните по делото решение № 317 от 10.08.2010 г. е връчено на адресата си на 23.08.2010 г., като жалбата до Административен съд С. град е подадена чрез

административния орган – с вх. № 16000999 от 25.08.2010 г. Следователно, жалбата е подадена в 14-дневния преклузивен срок по чл. 149, А. 1 от АПК от надлежна страна и същата е процесуално допустима. Разгледана по същество е неоснователна.

Съгласно чл. 168, А. 1 от Административно-процесуалния кодекс (АПК), приложим на основание чл. 118, А. 2 от КСО съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените от страните доказателства да провери законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 – дали актът е издаден от компетентен орган, дали са спазени материалноправните и административнопроизводствените правила; дали актът е издаден в писмена форма и дали същият е съобразен с целта на закона.

Предмет на съдебен контрол в настоящото производство е решение № 317 от 10.08.2010 г. на главния директор на СУ „„, с което е потвърдено разпореждане № */2/09.07.2010 г. на ръководител „ПО” в частта, в която е постановено възстановяване на основание чл. 114, А. 1 от КСО във връзка с чл. 14, А. 1 от НПОС на надвзетата сума от добавка по чл. 84 от КСО и лихвите върху сумата. В останалата част с решението е отменено процесното разпореждане относно изтеклия петгодишен давностен срок за периода 11.03.2000 г. – 31.12.2004 г. и същото е влязло в сила.

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган съгласно чл. 117, А. 3 от КСО – главният директор на СУ „„, в кръга на правомощията му, като е спазена изискуемата писмена форма при спазване на материалноправните и процесуалните правила.

При издаването на обжалваното решение не са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила. Неоснователно е твърдението на жалбоподателя, че е нарушен принципът на служебното начало, прогласен с чл. 9 от АПК, доколкото при всяко ново издаване на разпореждане след 2000 г. административният орган не е изпълнил задължението си да изисква информация от служба ГРАО относно семейния статус на Е. Л. Л., както и че органът не е съобразил факта, че при новото отпускане на добавката през 2000 г. от лицето не е изискано представянето на нова декларация. Условието за отпускане и получаване на добавката от пенсията на починал съпруг (а) са уредени в чл. 6 б и чл. 22, ал-1, б. ”з” от ППЗП. В тази връзка съгласно чл. 6 б от ППЗП (отм.) при искане на добавка по чл. 50а от ЗП (отм.) се представят удостоверение за наследници и декларация, че лицето не се намира в брак и съгласно чл. 22, А. 1, б. „з” от ППЗП (отм.) пенсията се прекратява, когато преживелият съпруг или съпруга встъпи в нов брак. След отпускането на добавката по чл. 50 а от ЗП (отм.) не съществува нормативно установено задължение за административния орган да следи служебно дали лицето, получаващо добавка да не е встъпило в нов брак. С нормата на чл. 28, А. 1 от ППЗП (отм.) е регламентирано задължението за пенсионерите и техните наследници да съобщават на органите по пенсионно осигуряване всяко обстоятелство, което води до спиране, прекратяване или изменение на пенсията, като в А. 2 е предвидено, че пенсионер, който не съобщи своевременно за настъпилите изменения, които се отразяват върху основанията за получаване на пенсията и върху размера ѝ и продължава да я получава, връща неправилно получената сума с лихвата за държавните вземания. Аналогична е нормата на чл. 14, А. 1 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (в сила от 01.01.2000 г.). Освен това в чл. 49, А. 6 от НПОС (сега А.7) е предвидено, че сключването на нов граждански брак представлява основание за прекратяване на добавката от починал

съпруг/а. Следователно, от съдържанието на цитираните разпоредби, както и от съдържанието на декларацията, която оспорващият е попълнил и подал пред пенсионните органи с вх. № 6529 от 17.06.1999 г. за отпускане на добавка от пенсията на починалата му съпруга по чл. 50 а от ЗП (отм.) се обосновава изводът, че задължение за правоимащото лице, в случая лицето, на което е отпусната добавката по чл. 50 а от ЗП (отм.) е да уведомява пенсионните органи за настъпила промяна в декларираните обстоятелства, т.е. при сключването на нов граждански брак. След като в действащото към датата на издаване на първото разпореждане за отпускане на добавката по чл. 50 а от ЗП (отм.) законодателство (чл.22, А. 1, б."з" от ППЗП (отм.) и в действащата след 01.01.2000 г. нова нормативна уредба (чл. 49, А. 6 от НПОС) като погасяващ правото да получава добавка от пенсията на починал съпруг или съпруга е предвиден фактът на сключване на нов граждански брак, това означава, че за съответното лице тежи задължението да уведоми компетентния орган за този правопрекратяващ факт. Направеното от жалбоподателя стеснително тълкуване на цитираните норми, изразяващо се в това, че задължението за пенсионерите да уведомяват пенсионните органи се свежда само до обстоятелства, които водят до спиране, изменение или прекратяване на пенсия, а не и до добавките към тях, не отговаря на смисъла, спецификите и предназначението на уреденото в КСО право на добавка към личната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 84 от КСО. Систематичното място на нормата на чл. 84 от КСО е в раздел II „Наследствени пенсии” от глава VI „Задължително пенсионно осигуряване”, което означава, че правото на получаване на добавка от пенсията на починал съпруг (а) и прекратяването му се подчинява на същия правен режим, както и пенсиите. Следователно, за правоимащото лице съществува задължение да уведомява пенсионните органи за обстоятелствата, свързани с прекратяването на добавката, в случая относно факта на сключване на нов граждански брак. Оспорващият не е изпълнил това задължение, като видно от съдържанието на попълнената от него декларация за отпускане на добавката с вх. № 6529 от 17.06.1999 г. същият изрично е запознат с посоченото задължение, както и с неблагоприятните последици, които биха настъпили в случай, че не уведоми пенсионните органи за новия граждански брак и продължи да получава отпуснатата му добавка от пенсията на починалата му съпруга. С влизането в сила на КСО (от 01.01.2000 г.) изрично е предвидено съгласно § 8 от ПЗР, че пенсиите и добавките към тях, получавани към 31.12.1999 г. отпуснати по отменени закони, продължават да се получават. Тази преходна разпоредба обуславя извода, че след влизането в сила на КСО за пенсионните органи не е възникнало задължение да извършват нова преценка за правото на добавка от пенсията на починалата съпруга на оспорващия и да изискват нова декларация от правоимащото лице.

Настоящият съдебен състав намира, че решението на главния директор на СУ „, в оспорената му част е постановено при правилно приложение на материалния закон.

От доказателствата по делото се установява, че жалбоподателят е получавал добавка от пенсията на починалата си съпруга от отпускането ѝ с разпореждане № * от 30.08.1999 г. до месец май 2010 г. включително въз основа на декларираното в молбата-декларация обстоятелството, че не е встъпил в граждански брак. Нормата на чл. 49, А. 6 от НПОС (сега А. 7) предвижда като прекратяващ правото на получаване на добавката факта на сключване на нов граждански брак, а съгласно удостоверение за граждански брак Е. Л. Л. е сключил такъв с Х С М на 11.03.2000 г. Въпреки наличието на сключен последващ брак жалбоподателят е продължил да получава добавка от

пенсията на починалата си съпруга и не е уведомил пенсионните органи за новонастъпилото обстоятелство с оглед разпоредбата на чл. 14, А. 1 от НПОС. Следователно, при наличието на бездействие от страна на правоимащото лице и с изричното знание съгласно попълнената декларация за отпускане на добавката за необходимостта своевременно да уведоми пенсионните органи за факта на сключване на нов граждански брак, оспорващият е продължил да получава без правно основание добавката от пенсията на починалата първа съпруга и законосъобразно е прието, че на основание чл. 14, А. 2 от НПОС лицето следва да възстанови неправилно получената сума и лихвата по чл. 113 от КСО. В тази връзка неоснователно е твърдението на жалбоподателя, че в процесния случай не се касае за недобросъвестно получени суми по осигурителни плащания.

Възражението на жалбоподателя за неяснота на оспореното разпореждане № */ от 09.07.2010 г. относно дължимите суми не следва да бъде прието за основателно. С решение № 317 от 10.08.2010 г. на главния директор на СУ „ е уважена претенцията на жалбоподателя за погасени по давност задължения за периода от 11.03.2000 г. до 31.12.2004 г. поради изтичане на предвидения в закона петгодишен давностен срок и преписката е върната за определяне на дължимия размер на задълженията след приспадане на погасените по давност задължения, като в тази си част решението е благоприятстващо оспорващия и не се обжалва по съдебен ред. Предмет на оспорване е решение № 317 от 10.08.2010 г. в частта относно отхвърлената жалба на Е. Л. Л. срещу разпореждане № * от 09.07.2010 г. относно разпореденото на основание чл. 114, А. 1 от КСО във връзка с чл. 14, А. 1 и А. 2 от НПОС възстановяване на надвзетата сума от добавка по чл. 84 от КСО. Доколкото от доказателствата, събрани в рамките на административното производство се установява по категоричен начин, че жалбоподателят е получавал без правно основание добавка от пенсията на починалата му първа съпруга и не е уведомил пенсионните органи за сключването на нов граждански брак, то това обуславя законосъобразния извод за наличие на основание за възстановяване на недобросъвестно получени суми по смисъла на чл. 114, А.1 от КСО.

По така изложените съображения настоящият съдебен състав намира, че решение № 317 от 10.08.2010 г. на главния директор на СУ „ в оспорената му част е законосъобразно и жалбата на Е. Л. Л. следва да се отхвърли като неоснователна.

С оглед изхода на спора на жалбоподателя не се дължат направените по делото разноски.

Водим от горното и на основание чл. 118, А. 2 КСО във връзка с чл. 172, А. 2, предл. 4 от АПК, Административен съд С. град, I отделение, IV състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Е. Л. Л. срещу решение № 317 от 10.08.2010 г. на директора на Столично управление „Социално осигуряване”, с което е потвърдено разпореждане № */2/09.07.2010 г. на ръководител „ПО” в частта, в която е постановено възстановяване на основание чл. 114, А. 1 от КСО във връзка с чл. 14, А. 1 от НПОС на надвзетата сума от добавка по чл. 84 от КСО и лихвите върху сумата.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14 – дневен срок от съобщението и изпращането на страните на препис от решението, че е изготвено.

Съдия: